

I.

(Zakonodavni akti)

DIREKTIVE

DIREKTIVA 2014/63/EU EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**od 15. svibnja 2014.****o izmjeni Direktive Vijeća 2001/110/EZ o medu**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 43. stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ⁽¹⁾,u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽²⁾,

budući da:

- (1) U Direktivi 2001/110/EZ ⁽³⁾ med se definira kao prirodna slatka tvar koju proizvode medonosne pčele (*Apis mellifera*) („pčele”). Med se uglavnom sastoji od različitih šećera, pretežno fruktoze i glukoze, kao i drugih tvari, kao što su organske kiseline, enzimi i krute čestice koje dospijevaju u med tijekom njegova nastajanja. Direktivom 2001/110/EZ ograničava se ljudska intervencija koja bi mogla promijeniti sastav meda te se tako omogućava očuvanje prirodnih karakteristika meda. Direktivom 2001/110/EZ osobito se zabranjuje dodavanje prehrambenih sastojaka medu, uključujući prehrambene aditive, i bilo kakvih drugih dodataka osim meda. Slično tome, tom se Direktivom zabranjuje uklanjanje sastavnih dijelova karakterističnih za med, uključujući pelud, osim ako je takvo uklanjanje neizbježno pri uklanjanju stranih tvari. Ti su zahtjevi u skladu sa standardom Codex Alimentarius za med (Codex Stan 12-1981).
- (2) Pelud je dio kriterija sastava meda utvrđenih u Direktivi 2001/110/EZ. Dostupni dokazi, uključujući empirijske i znanstvene podatke, potvrđuju da pelud u medu potječe od pčela. Peludna zrnca padaju u nektar koji medonosne pčele skupljaju. U košnici pčele pretvaraju u med skupljeni nektar koji sadrži zrnca peludi. Prema dostupnim podacima dodatni pelud u med može dospjeti od peludi na pčelinjim dlačicama, peludi u zraku u košnici i od peludi koju pčele pohranjuju u ćelije koje se slučajno mogu otvoriti dok subjekti u poslovanju s hranom vrcaju med. Stoga se može reći da pelud ulazi u košnicu kao posljedica aktivnosti pčela i da je prirodno prisutan u medu bez obzira vrcaju li subjekti u poslovanju s hranom taj med. Nadalje, Direktivom 2001/110/EZ zabranjuje se namjerno dodavanje peludi u med od strane subjekata u poslovanju s hranom.

⁽¹⁾ SL C 11, 15.1.2013., str. 88.⁽²⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 16. travnja 2014. (još nije objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od 8. svibnja 2014.⁽³⁾ Direktiva Vijeća 2001/110/EZ od 20. prosinca 2001. o medu (SL L 10, 12.1.2002., str. 47.).

- (3) U Uredbi (EU) br. 1169/2011 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ „sastojak” se definira kao tvar koja se koristi u proizvodnji ili pripremi hrane, a koja je i dalje prisutna u gotovom proizvodu, čak i u izmijenjenom obliku. Ta definicija pretpostavlja namjerno korištenje tvari u proizvodnji ili pripremi hrane. Uzimajući u obzir prirodne karakteristike meda, a osobito prirodno podrijetlo prisutnosti sastavnih dijelova karakterističnih za med pelud se, s obzirom na to da je prirodni sastavni dio karakterističan za med, ne bi smio smatrati „sastojkom” meda u smislu Uredbe (EU) br. 1169/2011.
- (4) Ovom se Direktivom ne dovodi u pitanje primjena Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ na med koji sadrži genetski modificirani pelud jer takav med čini hranu proizvedenu od genetski modificiranih organizama u smislu te Uredbe. U predmetu C-442/09 ⁽³⁾ Karl Heinz Bablok i ostali protiv Slobodne Države Bavorske, Sud Europske unije odlučio je da je odlučujući kriterij za primjenu Uredbe (EZ) br. 1829/2003, kako je utvrđeno u uvodnoj izjavi 16. te Uredbe, prisutnost tvari u hrani koja potječe od genetski modificirane sirovine. Stoga bi se med koji sadrži genetski modificirani pelud trebao smatrati „hranom (djelomično) proizvedenom od genetski modificiranih organizama” u smislu članka 3. stavka 1. točke (c) Uredbe (EZ) br. 1829/2003. Stoga utvrđivanje odredbe s učinkom da pelud nije sastojak meda ne utječe na zaključak Suda u predmetu C-442/09 da med koji sadrži genetski modificirani pelud podliježe Uredbi (EZ) br. 1829/2003, posebno njezinim zahtjevima koji se odnose na odobrenje prije stavljanja na tržište, nadzor i, prema potrebi, označivanje.
- (5) Prema zahtjevima za označivanje iz Uredbe (EZ) br. 1829/2003, ne postoji obveza navođenja prisutnost genetski modificirane peludi u medu na oznakama za med ako su ispunjeni sljedeći uvjeti: takav pelud ne prelazi 0,9 % meda i njegova prisutnost u medu je slučajna ili tehnički neizbježna. Trebalo bi se prisjetiti da se, Direktivom 2001/18/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾, dopušta državama članicama poduzimanje odgovarajućih mjera kako bi se izbjegla neželjena prisutnost genetski modificiranih organizama u medu.
- (6) Prema Direktivi 2001/110/EZ, ako med potječe iz više od jedne države članice ili treće zemlje, obvezno navođenje zemlje podrijetla može se zamijeniti jednim od sljedećih izraza, prema potrebi: „mješavina meda iz država članica EZ-a”, „mješavina meda iz država koje nisu članice EZ-a”, „mješavina meda iz država članica EZ-a i meda iz država koje nisu članice EZ-a”. Slijedom stupanja na snagu Ugovora iz Lisabona, Europska unija je zamijenila i naslijedila Europsku zajednicu. Stoga je primjereno pojasniti odgovarajuće zahtjeve za označivanjem zamjenjivanjem upućivanja na „EZ” upućivanjem na „EU”.
- (7) Direktivom 2001/110/EZ Komisiji se dodjeljuje ovlast radi provođenja nekih od njezinih odredbi, osobito ovlasti za donošenje mjera potrebnih za provedbu odredbi u pogledu prilagodbe na tehnički napredak i za usklađivanje te Direktive s općim zakonodavstvom Unije o prehrambenim proizvodima. Nadalje, Direktivom 2001/110/EZ Komisiji se dodjeljuje ovlast za usvajanje metoda kojima se omogućuje provjera sukladnosti meda s odredbama te Direktive. Potrebno je revidirati opseg te ovlasti.
- (8) Kako bi se osigurale poštene poslovne prakse, zaštitili interesi potrošača i omogućilo uspostavljanje odgovarajućih metoda analize, Komisiji bi trebalo dodijeliti ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije za određivanje kvantitativnih parametara za kriterij „većinom” u pogledu cvjetnog ili biljnog podrijetla meda i najmanjeg sadržaja peludi u filtriranom medu nakon uklanjanja stranih anorganskih ili organskih tvari. Posebno je važno da Komisija tijekom svog pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući i ona na stručnoj razini. Prilikom pripreme i izrade delegiranih akata, Komisija bi trebala osigurati da se relevantni dokumenti Europskom parlamentu i Vijeću šalju istodobno, na vrijeme i na primjeren način.

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 1169/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2011. o informiranju potrošača o hrani, izmjeni uredbi (EZ) br. 1924/2006 i (EZ) br. 1925/2006 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive Komisije 87/250/EEZ, Direktive Vijeća 90/496/EEZ, Direktive Komisije 1999/10/EZ, Direktive 2000/13/EZ Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva Komisije 2002/67/EZ i 2008/5/EZ i Uredbe Komisije (EZ) br. 608/2004 (SL L 304, 22.11.2011., str. 18.).

⁽²⁾ Uredba (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. rujna 2003. o genetski modificiranoj hrani i hrani za životinje (SL L 268, 18.10.2003., str. 1.).

⁽³⁾ Recueil 2011., str. I-07419.

⁽⁴⁾ Direktiva 2001/18/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. ožujka 2001. o namjernom uvođenju genetski modificiranih organizama u okoliš i o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 90/220/EEZ (SL L 106, 17.4.2001., str. 1.).

- (9) Nakon donošenja Uredbe (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ koja se odnosi na sve faze proizvodnje, prerade i distribucije hrane i hrane za životinje na razini Unije i na nacionalnoj razini, opće odredbe Unije o hrani izravno se odnose na proizvode obuhvaćene Direktivom 2001/110/EZ. Stoga više nije potrebno da Komisija ima ovlast usklađivanja odredbi te Direktive s općim zakonodavstvom Unije o hrani. Odredbe kojima se dodjeljuje takva ovlast trebalo bi stoga izbrisati.
- (10) Nakon donošenja Uredbe (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾, primjereno je prilagoditi relevantne odredbe Direktive 2001/110/EZ toj Uredbi.
- (11) Kako bi se državama članicama omogućilo da donesu nacionalne zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s Direktivom 2001/110/EZ, kako je izmijenjena ovom Direktivom, trebalo bi utvrditi razdoblje prijenosa od dvanaest mjeseci. U tom se razdoblju i dalje primjenjuju zahtjevi iz Direktive 2001/110/EZ, bez izmjena koje se uvode ovom Direktivom.
- (12) Kako bi se uzeli u obzir interesi gospodarskih subjekata u poslovanju s hranom koji stavljaju na tržište ili označuju svoje proizvode u skladu sa zahtjevima koji su se primjenjivali prije primjene nacionalnih odredaba kojima se prenosi Direktiva 2001/110/EZ, kako je izmijenjena ovom Direktivom potrebno je utvrditi odgovarajuće prijelazne mjere. Stoga bi trebalo biti moguće da se proizvodi koji se stavljaju na tržište ili su označeni prije primjene tih odredbi i dalje mogu stavljati na tržište do isteka zaliha.
- (13) Direktivu 2001/110/EZ trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti.
- (14) S obzirom na to da se izmjene o dodjeljivanju ovlasti Komisiji odnose samo na ovlast Komisije, države članice ih ne trebaju prenositi.
- (15) Budući da ciljeve ove Direktive, koji obuhvaćaju navođenje da se pelud, s obzirom na to da je prirodni sastavni dio karakterističan za med, ne bi smio smatrati sastojkom meda, pojašnjavanje zahtjeva za označivanje za slučaj kada je med podrijetlom iz više od jedne države članice ili treće zemlje, te revidiranje opsega postojeće ovlasti koja se dodjeljuje Komisiji, države članice ne mogu dostatno ostvariti, nego se oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Direktiva ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

Izmjene

Direktiva 2001/110/EZ mijenja se kako slijedi:

- (1) U članku 2. stavak 4. točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) na oznaci meda obvezno je navođenje zemlje ili zemalja podrijetla u kojima je med sakupljen.

Ne dovodeći u pitanje prvi podstavak, ako med potječe iz više od jedne države članice ili treće zemlje, navođenje zemalja podrijetla može se zamijeniti jednim od sljedećeg, prema potrebi:

— „mješavina meda iz EU-a”,

— „mješavina meda koji nije iz EU-a”,

— „mješavina meda iz EU-a i meda koji nije iz EU-a.”.

⁽¹⁾ Uredba (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2002. o utvrđivanju općih načela i uvjeta zakona o hrani, osnivanju Europske agencije za sigurnost hrane te utvrđivanju postupaka u područjima sigurnosti hrane (SL L 31, 1.2.2002., str. 1.)

⁽²⁾ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije. (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

(2) U članku 2. dodaje se sljedeća točka:

„5. Pelud, s obzirom na to da je prirodni sastavni dio karakterističan za med, ne smatra se sastojkom, u smislu članka 2. stavka 2. točke (f) Uredbe (EU) br. 1169/2011 Europskog parlamenta i Vijeća (*), proizvoda definiranih u Prilogu I. ovoj Direktivi.

(*) Uredba (EU) br. 1169/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2011. o informiranju potrošača o hrani, izmjeni uredbi (EZ) br. 1924/2006 i (EZ) br. 1925/2006 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive Komisije 87/250/EEZ, Direktive Vijeća 90/496/EEZ, Direktive Komisije 1999/10/EZ, Direktive 2000/13/EZ Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva Komisije 2002/67/EZ i 2008/5/EZ i Uredbe Komisije (EZ) br. 608/2004 (SL L 304, 22.11.2011., str. 18.)”.

(3) Članak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 4.

1. Za potrebe drugog stavka članka 9. ove Direktive, Komisija može, uzimajući u obzir međunarodne norme i tehnički napredak, provedbenim aktima koji su u skladu s člankom 7. i Uredbom (EZ) br. 882/2004 Europskog parlamenta i Vijeća (*), utvrditi metode analize kako bi provjerila je li med sukladan s odredbama ove Direktive. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 7. stavka 2. ove Direktive. Do usvajanja takvih metoda, države članice, kad god je to moguće, koriste se međunarodno priznate validirane metode analize, kao što su metode odobrene u Codexu Alimentariusu kako bi provjerile sukladnost s odredbama ove Direktive.

2. Kako bi se osigurale poštene poslovne prakse i zaštitili interesi potrošača te omogućilo utvrđivanje relevantnih metoda analize, Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošene delegiranih akata, u skladu s člankom 6., za dopunu ove Direktive određivanjem kvantitativnih parametara koji se odnose na sljedeće:

(a) kriterij pojma ‚većinom‘ u pogledu cvjetnog ili biljnog podrijetla meda iz članka 2. stavka 2. točke (b) prve alineje; i

(b) najmanji sadržaj peludi u filtriranom medu nakon uklanjanja stranih anorganskih ili organskih tvari iz točke 2.(b) podtočke viii. Priloga I.

U tim delegiranim aktima Komisija predviđa odgovarajuće prijelazne mehanizme za proizvode koji se stavljaju na tržište prije datuma primjene tih delegiranih akata.

(*) Uredba (EZ) br. 882/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o službenom nadzoru koji se provodi radi provjere pridržavanja propisa o hrani i hrani za životinje te pravila o zdravlju i dobrobiti životinja (SL L 165, 30.4.2004., str. 1.)”.

(4) Članak 6. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 6.

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata. dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.

2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 4. stavka 2. dodjeljuje se Komisiji na razdoblje od pet godina od 23. lipnja 2014. Komisija izrađuje izvješće u pogledu delegiranja ovlasti najkasnije devet mjeseci prije kraja petogodišnjeg razdoblja. Delegiranje ovlasti automatski se produljuje za razdoblja jednakog trajanja, osim ako se Europski parlament ili Vijeće tom produljenju usprotive najkasnije tri mjeseca prije kraja svakog razdoblja.

3. Europski parlament ili Vijeće mogu u svakom trenutku opozvati delegiranje ovlasti iz članka 4. stavka 2. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv proizvodi učinke dan nakon objave spomenute odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.

4. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.

5. Delegirani akt donesen na temelju članka 4. stavka 2. stupa na snagu samo ako Europski parlament ili Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne ulože nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće uložiti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.”.

(5) Članak 7. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 7.

1. Komisiji pomaže Stalni odbor za prehrambeni lanac i zdravlje životinja („Odbor”) uspostavljen člankom 58. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća (*). Navedeni Odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća (**).

2. Kod upućivanja na ovaj stavak, primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

Ako Odbor ne donese nikakvo mišljenje, Komisija ne donosi nacrt provedbenog akta i primjenjuje se članak 5. stavak 4. podstavak 3. Uredbe (EU) br. 182/2011.

(*) Uredba (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2002. o utvrđivanju općih načela i uvjeta zakona o hrani, osnivanju Europske agencije za sigurnost hrane te utvrđivanju postupaka u područjima sigurnosti hrane (SL L 31, 1.2.2002., str. 1.).

(**) Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

(6) U Prilogu II. treći stavak zamjenjuje se sljedećim:

„Ne dovodeći u pitanje Prilog I. točku 2. (b) podtočku viii., ni pelud ni drugi sastojak karakterističan za med ne smije se uklanjati, osim ako je to neizbježno pri uklanjanju stranih anorganskih ili organskih tvari.”.

Članak 2.

Prenošenje

1. Države članice donose zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s člankom 1. točkama (1), (2) i (6) i člankom 3. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih mjera.

Kada države članice donose ove mjere, te mjere sadržavaju uputu na ovu Direktivu ili se prilikom njihove službene objave uz njih navodi takva uputa. Načine toga upućivanja određuju države članice.

2. Države članice primjenjuju mjere iz stavka 1. od 24. lipnja 2015.

Članak 3.

Prijelazne mjere

Proizvodi koji su stavljeni na tržište ili označeni prije 24. lipnja 2015. u skladu s Direktivom 2001/110/EZ mogu se nastaviti stavljati na tržište do isteka zaliha.

Članak 4.

Stupanje na snagu

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 5.

Adresati

Ova Direktiva upućena je državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 15. svibnja 2014.

Za Europski parlament

Predsjednik

M. SCHULZ

Za Vijeće

Predsjednik

D. KOURKOULAS